

Інформаційний бюлетень

Випуск. 4

МИ СТВОРЮЄМО

центри комплексної підтримки

ЗА ПРИНЦИПОМ «ЄДИНОГО ВІКНА» ДЛЯ РЕНОВАЦІЇ БУДІВЕЛЬ

Co-funded by
the European Union

Співфінансується Європейським Союзом за Грантовою угодою № 101167619. Висловлені погляди та думки належать виключно авторам і не обов'язково відображають позицію Європейського Союзу або CINEA. Європейський Союз та орган, що надає грант, не несуть відповідальності за висловлені погляди та думки.

Представляємо четвертий BUSHROSSs бюлетень!

Від моменту виходу першого випуску команда проєкту BUSHROSSs активно працює над розробленням навчального курсу, спрямованого на посилення навичок і спроможностей відповідних органів влади, зокрема національних, регіональних та місцевих органів влади, а також енергетичних агентств, для ефективного створення та функціонування центрів комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (OSS), які супроводжуватимуть власників житла на всіх етапах процесу енергетичної реновації.

У цьому випуску ви дізнаєтеся про останні новини з проєктних зустрічей та заходів, познайомитеся з нашими партнерами та ознайомитеся з надихаючими прикладами діяльності центрів комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна», які сприяють енергетичній реновації та переходу до чистої енергії.

ЗМІСТ

01	Четверта проєктна зустріч у Кракові	р.3
02	Круглий стіл BUSHROSSs у Польщі	р.4
03	Круглий стіл BUSHROSSs у Словенії	р.5
04	Менторський навчальний візит EU Peers до Турина	р.6
05	Зустрічі партнерів	р.7
06	Роль центрів «єдиного вікна» в реновації громадських будівель	р.8
07	Розширена роль центрів «єдиного вікна»	р.9
08	За лаштунками проєкту	р.10

ЧЕТВЕРТА ПРОЄКТНА BUSHROSSS ЗУСТРІЧ У КРАКОВІ!

4 березня 2026 року в Польській академії знань і мистецтв у Кракові відбулася четверта зустріч партнерів проєкту BUSHROSSs з метою обговорення реалізації проєкту та плану на наступні етапи впровадження.

Зустріч розпочалася з обговорення питань управління проєктом. Партнери розглянули питання, пов'язані з координацією діяльності, моніторингом та оцінюванням якості. Також було обговорено забезпечення сталості результатів проєкту, можливості їх подальшого використання та потенціал для тиражування розроблених у межах проєкту рішень в інших регіонах.

Також було обговорено комунікаційну стратегію та конкретні заходи, спрямовані на ефективне поширення результатів проєкту. Партнери проаналізували здійснені на сьогодні заходи з поширення інформації та визначили подальші дії для популяризації й поширення результатів проєкту.

Значну частину порядку денного було присвячено обговоренню прогресу у розробленні навчальних модулів, які створюються відповідно до потреб, визначених під час попередніх зустрічей із зацікавленими сторонами. Результати цих зустрічей підтвердили важливість комплексного підходу до процесу реновації будівель, що враховує технічні, соціальні, економічні та правові аспекти.

Партнери представили структуру навчальних курсів і обговорили можливості їх адаптації до потреб ключових професійних груп, залучених до діяльності Центрів комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (One-Stop Shops). Також було презентовано онлайн-платформу, на якій будуть розміщені навчальні матеріали, та роз'яснено процес інтеграції окремих навчальних модулів у єдину систему.

Наприкінці зустрічі партнери визначили ключові завдання на наступні шість місяців, зосередивши основну увагу на подальшому розробленні та вдосконаленні навчальних модулів. Їх реалізація сприятиме підвищенню рівня компетентностей організацій і фахівців, залучених до процесів реновації будівель та функціонування Центрів комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (One-Stop Shops), що, у свою чергу, допоможе прискорити процес оновлення будівельного фонду ЄС.

Зустріч стала чудовою нагодою підбити підсумки виконаної роботи, зміцнити співпрацю між партнерами проєкту та узгодити подальші кроки щодо розроблення практико-орієнтованих навчальних курсів, спрямованих на підтримку ефективної реновації будівель за допомогою Центрів комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (One-Stop-Shops).

ЯК ПІДГОТУВАТИ ФАХІВЦІВ ДО РОБОТИ В ЦЕНТРАХ КОМПЛЕКСНОЇ ПІДТРИМКИ ЗА ПРИНЦИПОМ «ЄДИНОГО ВІКНА»

BUSHROSSs круглий стіл у Словенії

НЯк слід готувати фахівців, щоб вони могли надавати власникам будівель ефективну та комплексну підтримку через центри комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (OSS)? Саме це питання стало ключовою темою другого круглого столу проєкту BUSHROSSs «Як навчати експертів для роботи в центрах «єдиного вікна», який відбувся 13 березня 2026 року в Люблянці.

Marjana Šijanec Zavrl з GI ZRMK представила концепцію «єдиного вікна» та наголосила, що комплексна реновація будівель передбачає значно більше, ніж лише підвищення енергоефективності. Вона також потребує врахування питань сейсмічної та пожежної безпеки, фінансових і правових аспектів, належної організації процесу та довгострокової експлуатаційної придатності будівлі. Тому консультанти «єдиного вікна» повинні добре розуміти весь процес реновації — від початкової оцінки та підготовки проєкту до вибору підрядників, реалізації робіт і подальшого моніторингу

Учасники наголосили, що лише технічних знань недостатньо. Консультанти також повинні володіти правовими, фінансовими, організаційними та соціальними компетентностями, а також мати розвинені комунікативні навички. Оскільки жоден окремий фахівець не може охопити всі ці напрями, центри комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (OSS) мають функціонувати як мережі фахівців із взаємодоповнювальними компетентностями.

Під час підбиття підсумків круглого столу учасники дійшли висновку, що для ефективної роботи центрів комплексної підтримки за принципом «єдиного вікна» (OSS) недостатньо лише кваліфікованих консультантів. Необхідними складовими є чіткий розподіл ролей, співпраця між фахівцями різних професійних профілів, практично орієнтоване навчання, а також стабільна, незалежна та зручна для користувачів система консультування. Усе це має допомогти власникам будівель успішно пройти через найскладніші етапи процесу реновації.

Під час заходу було наголошено, що центри комплексної підтримки «єдиного вікна» (OSS) відіграватимуть важливу роль у забезпеченні якісної та комплексної реновації будівель у Словенії. Водночас їхня ефективність безпосередньо залежатиме від якості підготовки фахівців, чіткого розподілу ролей, інтеграції різних професійних профілів та наявності достатньої кількості практичних інструментів підтримки.

Круглий стіл BUSHROSSs у Польщі

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ ЦЕНТРІВ КОМПЛЕКСНОЇ ПІДТРИМКИ «ЄДИНОГО ВІКНА» ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ЕНЕРГЕТИЧНОГО ПЕРЕХОДУ

Якими навичками мають володіти консультанти, щоб ефективно підтримувати мешканців у підвищенні енергоефективності будинків? Саме на це запитання шукали відповідь учасники круглого столу «Розвиток компетентностей для ефективного енергетичного переходу з акцентом на ролі центрів комплексної підтримки "єдиного вікна"», який відбувся 14 травня 2026 року в м. Ядвісіні в межах семінару «Енергетичний перехід у польських органах місцевого самоврядування».

Сесію розпочала Izabela Kuśnierz, представниця Асоціації муніципалітетів Польська мережа «Energie Cités» (PNEC) у супроводі презентації представила цілі та основні напрями реалізації проєкту BUSHROSSs. У межах проєкту розробляються навчальні програми для працівників центрів комплексної підтримки «єдиного вікна». Було висвітлено основні бар'єри та потреби у навчанні, визначені в межах проєкту, з особливим акцентом з необхідності комплексного підходу до процесу реновації будівель.

Далі учасникам було запропоновано взяти участь у воркшопі, під час якого вони спільно визначили компетентності, необхідні консультантам, які працюють у центрах комплексної підтримки «єдиного вікна» в Польщі. Щодо цифрових навичок учасники особливо наголосили на необхідності володіння такими цифровими інструментами, як Excel, mObywatel i Profil Zaufany — польськими цифровими платформами для взаємодії громадян з державними та адміністративними послугами, — а також уміння користуватися програмним забезпеченням для проведення енергетичних аудитів. Учасники також підкреслили, що консультанти повинні добре орієнтуватися в доступних джерелах фінансування та грантової підтримки, а також розуміти економічні аспекти реалізації інвестиційних проєктів.

Під час обговорення учасники також наголосили на важливості знання нормативно-правових вимог, зокрема законодавства у сфері публічних закупівель, а також розуміння прав та обов'язків як інвесторів, так і підрядників.

Не менш важливими були визнані й так звані м'які навички, серед яких — емпатія, високий рівень професіоналізму та здатність чітко й доступно доносити інформацію, зрозумілою для мешканців мовою.

Обговорення чітко підтвердило, що процес реновації потребує комплексного підходу, а роль консультанта центру комплексної підтримки «єдиного вікна» виходить далеко за межі суто технічних знань.

BUSHROSSS У ФОКУСІ НАВЧАЛЬНОГО ВІЗИТУ EU PEERS ДО ТУРИНА

BUSHROSSs є учасником EU Peers — Європейської спільноти практиків у сфері комплексних послуг з реновації житла. У межах проєкту EU Peers було реалізовано спеціальну менторську програму, спрямовану на підтримку створення та розвитку нових ініціатив центрів комплексної підтримки «єдиного вікна» (OSS).

У рамках цієї програми 30–31 березня 2026 року в Турині відбувся навчальний візит для представників OSS. У ньому взяли участь представники проєкту BUSHROSSs від CRES, а також представники офісів OSS та енергетичних агентств з Італії, Словенії, Бельгії, Ірландії та Австрії.

Під час навчального візиту основну увагу було приділено діяльності енергетичних спільнот на основі відновлюваних джерел енергії (REC), підтримці власників житла та громадських будівель, а також важливості ефективної комунікації. На прикладі комунікаційної кампанії, реалізованої в П'ємонті, учасники розглянули підходи до адаптації комунікаційних стратегій відповідно до потреб і особливостей різних цільових груп.

Було представлено італійські приклади практик подолання енергетичної бідності, після чого учасники взяли участь у спільній практичній вправі з моніторингу впливу діяльності центрів комплексної підтримки «єдиного вікна» (OSS), до якої долучилися BUSHROSSs, ELENA SE-ES, Roscommon Decarbonization Zone та Re-LEAF.

Під час візиту також було представлено нові інструменти та механізми, передбачені Директивою про енергетичну ефективність будівель (EPBD), а також план дій Регіону П'ємонт щодо розвитку регіональної спільноти практиків у сфері енергетичних спільнот на основі відновлюваних джерел енергії (REC).

Інноваційні моделі центрів комплексної підтримки «єдиного вікна» (OSS) можуть допомогти подолати ці бар'єри, поєднуючи консультації з питань реновації будівель із розвитком енергетичних спільнот на основі ВДЕ. Це дає змогу домогосподарствам одночасно зменшувати енергоспоживання та отримувати переваги від використання локально виробленої відновлюваної енергії.

Оновлена Директива про енергетичну ефективність будівель (EPBD) ще більше посилює роль центрів комплексної підтримки «єдиного вікна», перетворюючи їх із рекомендованої передової практики на більш системний елемент енергетичної політики ЄС. У цьому контексті такі ініціативи, як BUSHROSSs, можуть зробити вагомий внесок у досягнення цілей ЄС у сфері енергетики та реновації будівель.

Під час обговорення було наголошено, що центри комплексної підтримки «єдиного вікна» (OSS) у різних країнах Європи стикаються зі схожими викликами у сфері подолання енергетичної бідності, хоча національні механізми підтримки суттєво відрізняються.

Там, де OSS визнаються важливою складовою відповідної інфраструктури та отримують належну підтримку, вони можуть ефективно супроводжувати громадян на всіх етапах процесу реновації, а також сприяти розвитку енергетичних спільнот, роблячи енергетичний перехід більш інклюзивним.

Серед основних бар'єрів — недостатня залученість вразливих домогосподарств, складні адміністративні та фінансові процедури, високі початкові витрати на інвестиції, а також труднощі з охопленням домогосподарств, які стикаються з енергетичною бідністю.

Ефективна комунікація є надзвичайно важливою для того, щоб громадяни знали про доступні можливості підтримки та могли приймати обґрунтовані рішення й діяти відповідно до своїх потреб.

Зустрічає наших партнерів

МІЖНАРОДНИЙ ЦЕНТР ЕНЕРГЕТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Міжнародний центр енергетичних досліджень (IERC) при Національному інституті, IERC при Національному інституті Тиндалла є провідним в Ірландії професійним некомерційним центром енергетичних досліджень. IERC здійснює незалежні спільні дослідження, спрямовані на підтримку переходу до надійної, сталої та низьковуглецевої енергетичної системи.. Міждисциплінарні дослідження центру охоплюють такі напрями, як енергоефективність будівель, інтелектуальні енергетичні послуги, енергетична політика та регулювання, інтелектуальні електричні мережі, енергетична інформатика, відновлювані джерела енергії, а також декарбонізація секторів теплопостачання, транспорту та промисловості.

У межах проєкту BUSHROSS IERC координує реалізацію проєкту та робить внесок своїми експертними знаннями у сфері енергоефективності, взаємодії із зацікавленими сторонами та розвитку компетентностей, необхідних для енергетичної реновації житлових будівель.

ДОКТОР PÁDRAIG LYONS

Pádraig Lyons керівник дослідницької групи IERC. зокрема обіймав керівну посаду у сфері стратегічного розвитку в ірландського оператора системи розподілу (DSO) ESB Networks, а також працював викладачем електроенергетичних систем у Ньюкаслському університеті (Велика Британія). У 1999 та 2002 роках відповідно він здобув ступінь бакалавра інженерії (BE) за спеціальністю «Електротехніка та електронна інженерія» та ступінь магістра інженерних наук (MEngSc) за спеціальністю «Електротехніка» (гібридні електромобілі з розширювальним запасу ходу) в Університетському коледжі Корк, У 2010 році здобув ступінь доктора філософії (PhD) у Даремському університеті (Велика Британія). Основний напрям досліджень — інтеграція наявних електричних та нових водневих енергоносіїв з метою декарбонізації енергетичної системи. Досягнення дослідницьких цілей у цій сфері потребує застосування міждисциплінарних підходів, тому він має досвід роботи та співпраці з дослідниками суміжних напрямів, зокрема у сфері розроблення нових бізнес-моделей для декарбонізації, інновацій у політиці, відновлюваної генерації, великих даних, а також застосування методів штучного інтелекту в енергетиці та соціальних науках.

RUCHI AGRAWAL

Ruchi Agrawal - PMI сертифікований фахівець у сфері управління проєктами , (Project Management Professional, PMP), має сертифікат післядипломної освіти (PG Cert) зі сталого розвитку в бізнесі (Sustainability in Enterprise) Університетського коледжу Корка, сертифікацію енергетичного аудитора, отриману в рамках програми уряду Індії, а також ступінь магістра з енергетики (Energy Studies) Університету Пуни, Індія. З середини 2019 - відповідальний виконавець наукових проєктів, що фінансуються Європейською комісією, зокрема проєктів за програмами H2020 і LIFE-CET, SEAI R&D проєктів. має значний досвід управління проєктами та взаємодії із зацікавленими сторонами в межах дослідницьких проєктів. Її досвід охоплює, зокрема, проведення онлайн-опитувань, фокус-груп та інтерв'ю, організацію воркшопів, онлайн- та очних презентацій, а також інші заходи, спрямовані на ефективну комунікацію та залучення учасників.

Роль центрів комплексної підтримки «єдиного вікна» в процесі реновації громадських будівель

Громадські будівлі мають відігравати провідну та показову роль у підвищенні енергоефективності та скороченні викидів парникових газів. Для органів місцевого самоврядування це означає необхідність модернізації значного й різнотипового фонду будівель, а саме: школи та дитячі садки, муніципальні адміністративні будівлі, спортивні об'єкти та культурні центри.

Масштаб цього виклику є значним. На будівлі припадає близько 40% кінцевого енергоспоживання в Європейському Союзі та приблизно 36% викидів парникових газів. Водночас переважна більшість наявних будівель не відповідає сучасним стандартам енергоефективності. Тому політика ЄС визначає амбітний напрям розвитку: поступове перетворення будівельного фонду на будівлі з нульовими викидами до 2050 року та прискорення темпів реновації громадських будівель.

Однак встановлення амбітних цілей саме по собі недостатньо. Досвід реновації громадських будівель свідчить, що реалізація заходів з підвищення енергоефективності не завжди забезпечує очікуваний рівень енергозбереження. Органи місцевого самоврядування потребують не лише доступу до фінансування, а й відповідних знань, практичних інструментів та підтримки на різних етапах підготовки й реалізації проєктів з реновації.

Саме тут важливу роль можуть відігравати центри комплексної підтримки «єдиного вікна» (OSS), забезпечуючи підтримку власникам будівель — пройти весь процес реновації — від підготовки до реалізації проєкту. Водночас OSS актуальні не лише для приватних власників житла: вони також можуть стати ефективним інструментом підтримки органів місцевого самоврядування.

RenOSS (Мережа та рішення для реновації соціального й доступного житла).

Приклад такого підходу наразі реалізується в Польщі в межах загальнонаціонального проєкту RenOSS, спрямованого на підтримку органів місцевого самоврядування у плануванні та реалізації енергетичної реновації громадських будівель. Проєкт має на меті прискорити темпи реновації та підвищити якість інвестицій відповідно до європейських стандартів енергоефективності.

RenOSS реалізує комплексну модель центру підтримки «єдиного вікна» (OSS), яка поєднує технічну, фінансову та юридичну підтримку для органів місцевого самоврядування. Проєкт об'єднує регіональні центри OSS із загальнонаціональними онлайн-сервісами, забезпечуючи органи місцевого самоврядування практичними інструментами, експертними знаннями та індивідуально адаптованою підтримкою на всіх етапах процесу реновації.

Розширення ролі центрів комплексної підтримки

«Єдиного вікна»

Підхід пакету «єдиного вікна» може виходити за межі підтримки окремих проєктів з реновації. Місцеві центри підтримки можуть надавати широкий спектр послуг, допомагаючи органам місцевого самоврядування, власникам житла, підприємствам та іншим зацікавленим сторонам отримувати необхідну інформацію, експертну допомогу та фінансові консультації, а також сприяючи співпраці задля досягнення місцевих енергетичних і кліматичних цілей. А отже, є корисним інструментом не лише для прискорення реалізації окремих інвестиційних проєктів, а й для формування місцевого потенціалу, необхідного для ширшого переходу до чистої енергетики.

CETAC (Clean Energy Transition Assistance Centers) Центри підтримки переходу до чистої енергетики.

Ще одним прикладом є проєкт CETAC (Центри підтримки переходу до чистої енергетики), який допомагає органам місцевого самоврядування та місцевим зацікавленим сторонам здійснювати перехід до чистої енергетики та кліматичної нейтральності. У межах CETAC створюються спеціалізовані місцеві центри, які виконують роль своєрідного зв'язку між органами місцевого самоврядування, громадянами, підприємствами та іншими зацікавленими сторонами, допомагаючи місцевій владі перетворювати кліматичні та енергетичні цілі на конкретні заходи на місцевому рівні.

Проєкт CETAC пропонує широкий спектр послуг для підтримки органів місцевого самоврядування, власників житла та інших зацікавлених сторін у підвищенні енергоефективності та просуванні процесів декарбонізації. Для органів місцевого самоврядування ця підтримка охоплює консультації, навчання, експертний супровід і практичні інструменти, що допомагають посилити спроможність планувати та реалізовувати місцеві енергетичні й кліматичні заходи. Центри також сприяють залученню мешканців і підприємств до цього процесу та розвитку співпраці задля досягнення місцевих енергетичних і кліматичних цілей.

Власники житла можуть отримати індивідуально адаптовану підтримку з питань енергетичної реновації, зокрема консультації щодо можливих варіантів модернізації, доступних програм фінансової підтримки та оцінювання їхніх індивідуальних потреб.

Центри також беруть участь в інформаційних та просвітницьких кампаніях, покликаних допомогти мешканцям краще зрозуміти переваги та можливості, пов'язані з підвищенням енергоефективності та декарбонізацією.

Проєкт CETAC зосереджений на країнах Центральної та Східної Європи, де пілотні центри створено в Чехії, Литві, Латвії, Польщі та Румунії. Пілотні центри працюють із 2026 року, надаючи практичну підтримку органам місцевого самоврядування та іншим зацікавленим сторонам у подоланні викликів, пов'язаних із переходом до чистої енергетики.

Таким чином, CETAC є ще одним прикладом того, як спеціалізовані місцеві структури підтримки можуть допомагати органам місцевого самоврядування та громадам перетворювати кліматичні й енергетичні цілі на конкретні практичні заходи, водночас посилюючи співпрацю між місцевою владою, громадянами, підприємствами та іншими зацікавленими сторонами.

ЗА ЛАШУНКАМИ ПРОЄКТУ

Наш проєкт переходить у новий, надзвичайно важливий етап — ми активно працюємо над розробленням навчальної програми та готуємося до її впровадження в усіх шести країнах-партнерах. Протягом найближчих місяців наша увага буде зосереджена на формуванні необхідних знань, ресурсів і можливостей для навчання, які зрештою стануть доступними учасникам з різних країн Європи.

**ЖОВТЕНЬ
2026**

НАВЧАННЯ ТРЕНЕРІВ

У жовтні 2026 року ми об'єднаємо експертів із шести країн-партнерів у межах заходу Train-the-Trainer. Його мета — забезпечити національних тренерів необхідними знаннями, інструментами та методиками для впровадження навчальної програми у своїх країнах.

Захід також сприятиме обміну досвідом і створенню потужного мультиплікаційного ефекту, завдяки якому підготовлені фахівці зможуть передавати набуті знання ширшим групам слухачів

ПЕРША ПОЛОВИНА

2027

Старт онлайн-курсу BUSHROSSs

ІУ першій половині 2027 року ми запустимо онлайн-курс, доступний шістьма мовами на платформі для самостійного навчання. Учасники зможуть проходити курс у власному темпі, а після його завершення отримають документ Europass Mobility.

Курс буде доступний за посиланням:

<https://moodle.nisbg.org/course/index.php?categoryid=11>

ПЕРША ПОЛОВИНА

2027

Національні воркшопи

Паралельно ми проведемо національні воркшопи в усіх шести країнах-партнерах. Вони дадуть учасникам можливість глибше опрацювати теми курсу, обмінятися досвідом і здобути практичні знання за підтримки місцевих тренерів

НАШІ ПАРТНЕРИ

Comhairle Cathrach Chorcaí
Cork City Council

СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ

Слідкуйте на Facebook!

Посилання на [Facebook](#).

Слідкуйте на LinkedIn!

Посилання на [LinkedIn](#).

www.pnec.org.pl/index.php/en/bushrosss